

BLOEMEN OP HET GRAF VAN EEN GEELSE SOLDAAT TE OEREN

Leopold Sylvester Kempen, soldaat van het Belgisch leger

Oeren is een deelgemeente van Alveringem in de Westhoek, tussen Veurne en Hoogstade. Het is maar een vlek, niet eens drie vierkante kilometer groot, en telt nog geen vijftig inwoners. Het dorpje heeft wel twee bezienswaardigheden: het 16de-eeuwse kerkje en het Belgisch militair kerkhof ernaast, dat beschreven wordt als de meest pittoreske Belgische militaire begraafplaats uit de Eerste Wereldoorlog. Het Belgisch leger richtte in Oeren tijdens die oorlog namelijk 'kantonnementen' in voor troepen op 'halve rust'. De eerste doden werden er vermoedelijk begraven vanaf 1915. Nu nog zijn daar 510 graven. In een ervan ligt iemand van Geel.

Op 11 november worden in Oeren tijdens een vaderlandse plechtigheid de gesneuvelden van de Eerste Wereldoorlog herdacht, waarvan verwanten contact opnamen met het gemeentebestuur van Alveringem. Een van die gesneuvelden is Gelenaar Leopold Sylvester Kempen. Zijn stoffelijk overschot rust in graf nummer 369 op het kerkhof van Oeren.

In Geel zelf maakte de Eerste Wereldoorlog 'slechts' zeven burgerlijke slachtoffers, maar 70 van de 671 Geelse soldaten keerden niet terug van het front: zij lieten hun leven voor hun 'dierbare België'. Hun namen staan gebeiteld in het oorlogsmonument in het park achter het stadhuis en hun gegevens staan in het boek "O, dierbaar België. Geelse soldaten gesneuveld in W.O.1" van Karel Swolfs (Geel, 1996).

LEOPOLD SYLVESTER KEMPEN

Leopold Sylvester Kempen werd geboren in Kievermont op zondag 31 december 1893. (Vandaar allicht zijn tweede voornaam.) Die geboortedatum staat tenminste vermeld op zijn bidprentje en in de militaire documenten. Volgens zijn geboorteakte -opgesteld en ondertekend door schepen Gummarus Boeckmans op maandag 1 januari 1894- was hij volgens de verklaring van zijn vader evenwel al geboren op (zaterdag) 30 december 1893 om negen uur 's avonds. Maar soit, dat zou niet veel verschil maken voor zijn vroegtijdig afgebroken leven.

In de Eerste Wereldoorlog diende Leopold Kempen als soldaat-milicien in het 2e Regiment zware artillerie. Hij overleed, nog geen 24 jaar

Leopold Kempen als soldaat. Weinig later zou hij sneuvelen. (foto stadsarchief Geel)

Het graf van Leopold Kempen in Oeren, de Westhoek.

oud, in het militair hospitaal te Hoogstade op 10 november 1917. Maar dat nieuws drong blijkbaar pas veel later tot in Geel door. Het Nieuwsblad van Gheel van 4 januari 1919 vermeldt in "De droevige eerelijst" – een haast wekelijkse rubriek van Geelse gesneuvelden – dat hij "werd gekwetst door eene bom en bezweek na een langdurig lijden". Hij werd ingeschreven in het over-

lijdensregister te Geel op 8 mei 1926.

EEN GESLACHT VAN RADENMAKERS EN SMEDEN

Leopold Kempen was een zoon van Frans Alfons Kempen, de smid van Kievermont. De Kempens waren in het Geelse verscheidene generaties lang befaamd als radenmakers en later ook als smeden. Het geslacht Kempen ontstond nochtans pas in het begin van de achttiende eeuw, in Oosterlo, en is half van 'Duitsen bloe-

de'. De stamvader, Joannes Kempen (1709-1797), was namelijk de onwettige zoon van ene Maria de Hondt en Joannes Kemp, een lutherse Duitse soldaat die in de winter van 1708-1709 in Zammel gelegerd was. Dat was ten tijde van de Spaanse Successieoorlog (1700-1713), waarin Frankrijk en Oostenrijk om de Spaanse troon streden. Ook onze gewesten, die toen deel uitmaakten van de Spaanse Nederlanden, kregen ruimschoots hun deel van de oorlogsmiserie. De Duitse soldaat Joannes Kemp verdween met de noorderzon. De zoon, die door de pastoor van Zammel gekerstend werd als Joannes Kempen, leerde de stiel van radenmaker en werd zelfs een man van aanzien in Oosterlo. Hij trouwde driemaal, met als resultaat acht kinderen, en zou aldus de stamvader worden van het Geelse radenmakersgeslacht Kempen en van haast alle Kempens die nu in en rond Geel wonen.

Een kleindochter van hem, Maria Dimpna Kempen, dochter van Petrus Franciscus Kempen (1755-1831), radenmakers aan de Eindhoutseweg te Oosterlo, trouwde op haar 36ste met een gast van haar vader. Maar daarvoor had zij al twee natuurlijke kinderen, namelijk Bersamina en Ludovicus. Bersamina Kempen (Oosterlo 1810 – Geel 1857) trouwde met Petrus Geerts uit Mol. Zij hadden een winkel vooraan in de Nieuwstraat (nu

Shoe Lux Sport). (Het droeve levensverhaal van Bersamina is uit de doeken gedaan door Marcel Janssen in het zogenaamde millenniumboek "Gelenaars van alle tijden"). Ludovicus Kempen (Oosterlo 1821-Elsun 1892) trouwde met Maria Coleta Wuyts, dochter van de radenmaker van Elsum. Zij kregen tien kinderen, waarvan vijf zonen: drie van hen werden eveneens radenmaker in Elsum, een vierde (Désiré, of "zierke") vestigde zich ook in Elsum als landbouwer en winkelier. De vijfde, Frans Alfons Kempen (1856-1934), ging zijn geluk zoeken in Kievermont: hij trouwde er met de boerendochter Elisabeth Josephina Vankerckhoven (1853-1930) en werd de smid van Kievermont. Zijn smidse (en boerderij) stond op nummer 13, nu schuin tegenover de Loana. Het echtpaar Kempen-Vankerckhoven boerde goed en zette zeven kinderen op de wereld, waarvan vijf zonen: Louis (1885-1973) vestigde zich als smid op de Rijn, Victor (1887-1960) werd hoefsmid in Kievermont, Karel (1892-1977) boerde in Kievermont, en Henri (1896-1974) werd fietsenmaker op de Rijn. Alleen Leopold Sylvester (1893-1917) werd vroegtijdig uit het leven gerukt, 'in dienst van het vaderland'. (II)
(Met dank aan de familie Kempen, in het bijzonder aan Marcel Janssen-Kempen, voor de informatie en de foto's.)

Een Zierke ernaast

In het artikel "Leopold Sylvester Kempen, soldaat van het Belgisch leger" (Nieuwsblad van Geel, 31 oktober 2008) hebben we, zo blijkt, een zwaar genealogisch misdrijf begaan: Desiderius Petrus Kempen (landbouwer en winkelier in Elsum), een van de zonen van het echtpaar Kempen-Wuyts en getrouwd met Theresia Maria Verboven, hebben we daar namelijk opgezadeld met de bijnaam "Zierke". Dat melden ons de Kempenaars Louis Kempen en Marcel Janssen-Kempen van de Elsumse Kempen-clan. En gelijk hebben ze! Daarom een correctie, "voordat heel

Elsum in opstand raakt". De genoemde Desiderius Petrus Kempen was dus niet Zierke. Bij zijn kinderen en vooral bij zijn kleinkinderen had hij wel de bijnaam "Vader Meulen". Tegenover de woning Kempen-Verboven aan de Larumseweg stond toen namelijk nog een windmolen, de Molen in 't Veld, die in de jaren negentig verhuisde naar de Zeggendijk. De enige echte Zierke Kempen was de Elsumse aannemer Petrus Desiderius Kempen, geboren in 1884 en een zoon van Joannes Franciscus Kempen (een andere zoon van het echtpaar Kempen-Wuyts) en van Maria Catharina van Sprengel. Zierke Kempen was ge-

trouwd met zijn nicht Maria Constantia Kempen (°1885), een dochter van hoger vermelde Desiderius Petrus Kempen en Theresia Maria Verboven, wier gouden jubileumfoto (1929) later trouwens nog ooit het Nieuwsblad van Geel verfraaid heeft. De echte Zierke was dus de schoonzoon van de man die wij, volledig foutief, als "Zierke" opgevoerd hebben. Niet dat het u (of ons) een Zierke kan schelen, maar de (genealogische) waarheid moet haar recht hebben. Wij zijn geen politiekers. Als we een misstap begaan, geven we dat deemoedig toe. (II)

Kloekmoedige soldaten, het is voor ons dat gij uw leven hebt blootgesteld en dat gij lijdt; ik voel er behoefte aan u te zeggen hoe vol eerbied ik u erkentelijk ben en ik mag u verzekeren dat heel het land beseft wat het u verschuldigd is.
KARD. MERCIER.

BID VOOR DE ZIEL VAN ZALIGER

SILVESTER LEOPOLD KEMPEN,

SOLDAAT VAN HET BELGISCH LEGER,
geboren te Gheel den 31 December 1893,
overleden te Hoogstaede den 10 November
1917; begraven te Oeren.

Volkeren in 't ronde zijn tegen ons bijeengekomen om ons te verdelgen; zij spanden onneilen uit, beaamden aanslagen, maar zij konden ze niet uitvoeren. 1 MACH. V, 10. — PSALM XXI, 12.
Onze soldaten dat zijn onze redders; zij waren moedig en bereid om te sterven voor wetten en Vaderland. KARD. MERCIER. — 2 MACH. VIII, 21.
Teergelichte ouders, broeders, zuster en allen die mij duurbaar waart, treurt over mij niet zooals zij die geene hoop hebben; ik ga in het midden mijner dagen naar de poorten der onderwereld; maar ik heb het werk volbracht dat mij gegeven was; ik heb den goeden strijd gestreden, voor 't overige is de kroon der gerechtigheid mij weggelegd; die de Heer als een rechtvaardig rechter mij geven zal. Gedenkt mij nog in uwe gebeden. (1 THESS. IV, 12. ISAIAS XXXVIII, 10. — S. JOAN. XVII, 4. — 2 TIM. IV, 7. — ROM. XV, 30).

H. Hart van Jezus, bescherm België! 300 d. aB.

Drukk. H. Rombouts, Gheel